

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Veni Sancte Spiritus.

Szakadék szélén áll a magányos fa. Szélvész megrázza, tépi lombját, zápor kimossa gyökerei közül a földet. Megmeginog, ágai recsegve hullanak a mélybe, kimosott gyökerei mintha utánuk nyulnának. De áll a fa. Friss hajtások ismét lombot alkotnak s új meg új gyökerek kapaszkodnak a földbe, mely látta születni s mely az idők végén betakarja az elszáradt törzset.

Ássák a sirt, nemzetünk sirját. Kapzsi szomszédok, bérelt orgyilkosokkal, pusztító háboru véres zivatarját zudították reá. Am áll anemzet. A gyökérzet, mit egy ezredév alatt mélyesztett a haza földjébe, az irtózatot támadás megszagathatta, de eddig még elvágni nem volt képes. Lombja, virága hull, ritkul, de ki nem pusztul.

Férfia, ifja vérezve küzd s a küzdők ezrei fáradtan borulnak a földre, mely élteket adta s melyért élteket adták. Mindegyik része volt a nemzet fájának s minden egyes pusztulásával csonkább lesz az. Tul él-e a vészes jelent, megtépett lombja ki-zöldül-e újra? ifju nemzedék te add meg reá a feleletet. Ezer meg ezer ajakról száll az ima: jöjj el Szentlélek, vajjon a szálló hangot, kíséri-e az a komoly munkára szántság, mely kell, hogy tanulsága legyen e nehéz időnek. Mióta nemzetünk fennáll, tán soha nem helyezte annyira minden reményét ifjuságába, mint ma s ez miként felel meg hivatásának, arra szomorú választ adnak a múlt évi értesítők. Lapozzuk bármelyiket, szóljon észak vagy dél, kelet vagy nyugat tanulóiról, egyforma a panasz. Szorgalom és viselet károsan érzik a háborút. Mikor a múlt nemzedékei véres bizonyosságát adják rátermettségüknek, hírükkel betöltve az egész világot, akkor a jelen nemzedék, jövőnk egyetlen reménye még annyi erőt sem fejt ki mint a béke idejében. Ennek is hire száll s egykor szegyenkezve kell a mai gyermeknek, ifjunak bevalani, nem voltunk méltók a bizalomra, léhán töltöttük el azt az időt, mely a mi nemzetünk jövőjének megalapozására szolgált volna.

Lesz-e lomb a fán, ha már rügyeit lerágja a féreg, lessz-e nemzet, melynek pusztuló férfiai léha ifjak pótolják? Nem lesz.

Gondoljátok ezt meg ti, akik az új tanévben, a hosszas szünidő által ismét felfrissült erővel kezditek meg a munkát. A gyermek, aki még most e nemzet méltó tagja, s éltesse bár ezerszer a hazát, egyike lesz a haza sirásóinak. A Szentlélek, kit segítségül hívtok, le fog szállani, hogy segítse a törekvőt s megbüntesse azt, aki tanunak hívja semmit tevéséhez.

Özvegyek és árvák sirása, küzdők halálhőrgése, fegyverek dörgése kíséri

felcsendülő dalotokat. Követi-e a nehéz jelent egy jobb jövő, örömmé, boldogsággá válik-e a sok szenvedés, gyász, töletek függ, kik énekeltek. Ha az év végén azt olvassuk, hogy a háboru fokozta szorgalmatokat, a súlyos idők komoly, nemes viselkedésre tanítottak, akkor, de csakis akkor lesztek igaz reményünk, akkor, de csakis akkor zöldül ki újra a nemzet fája.

Az Országos Közélemezési diktator válasza Tapolczához.

Mint ismeretes, Tapolcza nagyközség küldöttségileg kérte a földművelésügyi minisztert és az Országos Közélemezési diktator, hogy Tapolczának, mint nem gabonatermelő községnek engedje meg a járásban és a járáson kívül is a gabonavásárlhatást. A válasz huzódott, mire a közélemezési bizottság helybéli elnöke táviratilag kérte a gabonavásárlás kiterjesztését, melyre az Országos Közélemezési bizottság elnöke az alábbi választ küldte a község előjáróságának.

„A község közélemez. biz. elnöke folyó évi augusztus hó 18-án kelt táviratában a 2639—1917. N. E. sz. rendelet 3. §-a alapján kivételes engedélyt kért arra, hogy az ellátatlan lakóhelyükön kívül is vásárolhassanak házi szükségletre gabonát.

Habár ennek a kérelemnek a teljesítése az érdekelték egyéni szempontjából méltányosnak is látszanék, figyelemmel azokra a nagy érdekekre, amelyek a hadsereg és egyéb közszükségleteknek gabonával való zavartalan ellátásához fűződnek és amelyek veszélyeztetése nélkül a vásárlási jognak ilyen terjedelmű kiterjesztése el nem képzelhető, figyelemmel továbbá arra is, hogy a vásárlások kívánt módja mellett, amint annak jelenségei nagy mértékben mutatkoznak, gabona visszatartása és tiltott magasságu árak követelése állanak be, az érintett magasabb szempontok köteleességszerű védelme érdekében kérelmét sajnálatomra teljesíthetők nem találhattam.

Ebből kifolyólag a községi ellátatlan lakósság a 2639—1917. M. E. rendelet 3. §-a értelmében házi szükségletre kizárólag csak a község területen lévő készletekből vásárolhat és pedig az átvevő bizottságok működésének megkezdéséig az igazolványban kitüntetett termelőtől, az átvevő bizottságok működésének megkezdése után pedig az igazolványok a 70.000—1917. sz. rendelet VI. részében foglaltak figyelembe vételével az átvevő bizottságok útján lesznek érvényesíthetők.

Amennyiben az átvevő bizottság által a községi termés feleslegéből összeszedett gabonamennyiség az összes vásárolni kívánók szükségletét nem fedezné, az egyenlő elbánás és az igazságos elosztás érdekében a rendelkezésre álló gabonamennyiséget a vásárolni kívánók közt aránylagosan kell felosztani.

Az esetleg fennmaradó hiányzó részt pedig az ellátatlanok a hatósági ellátás útján lisztben fogják megkapni.

Mint hogy azonban a fentiek szerint a községi lakosságnak egy része magát közvetlen vásárlás útján esetleg nem fogja elláthatni, az ily módon hatósági ellátásba került lakosság szükségletének lehetőleg pontos és megfelelő kielégítéséről is gondoskodás történik, hogy ez által azok, akik a magukat ellátó vásárlókkal szemben hatósági ellátásba jutnak, hátrányosabb helyzetbe ne kerüljenek.

Ennek érdekében a Hadi Termény részvénytársaságot utasítani fogom, hogy a törvényhatóságok részére az ellátatlan falusi lakosság szükséglete gyanánt megállapítandó lisztet első ízben egyszerre három hónapra elegendő mennyiségben szállítsa és a második hónap leteltével ismét egy havi szükségletnek megfelelő mennyiséget szállítson a törvényhatóságnak, úgy hogy állandóan két havi készlet álljon rendelkezésre.

Tehát amint látható, úgy a község mint a közélemezési bizottság elnöke megtették köteleességüket, őket mulasztási vád nem érheti. A leirat mindent elmond, sajnós, hogy elutasítólag. Ezek után már most nyugalommal bele kelle gyeznünk abba, hogy hatósági lisztellátásban részesülünk. Ez közös sorsunk lesz, mindenesetre azonban azon kell lennünk, hogy oly lisztet kapjunk, amely élvezhető legyen.

A nagyközönség idegenkedése a hatósági lisztellátástól méltán indokolt, aminek azonban nem a helyi hatóságok az okai, hanem azok, akik ily lisztet egyáltalában forgalomba engednek hozni.

Hazafias köteleességünk a jelen körülmények között a megnyugvás még akkor is, ha netán lemondással, kevés nélkülözéssel jár, azonban, ha a jó anyag rendelkezésre áll miért ne kaphatnák jó örleményt, olyant ami, ha szerényebb, is legalább élvezhető.

Egy másik dolog, ami az emberekben elégedetlenséget támaszt az, hogy a gabonavásárlást egyik helyen megengedték, másik helyen nem. Közönségünk tájékozása céljából, mert arra sokan hivatkoznak, közöljük, hogy Balatonfürednek és Keszthelynek, mint fürdőhelyeknek engedték meg a vásárlást.

1917. évi XII. t. c. alapján kibocsájtásra kerülő, hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló

új vörös kereszt sorsjegyekre

darabonként 52 koronával, előjegyzéseket elfogad — folyó hó 10-től 15-ig a BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR is vásárolhatók.

Ugyanitt — mint főelárusító helyen — OSZTALYSORSJEGYEK

Tapolca közönségének gabonavásárolhatóságáról tehát a fentiek után le kell mondanunk, jóllehet kizárólag szőlőműveléssel foglalkozó földmives lakóink is nagy részben ellátatlanok, — a község többi lakói meg egyáltalában nem vehetnek gabonát, így igen kevés kivétellel hatósági liszt ellátásban részesülünk. Ha kevesebbet is a megszokottól, de jó lisztet kapunk, akkor megnyugvással vesszük a rendelkezést, de méltán indokolt lesz panaszunk, ha olyan lesz, mint az többször előfordult, hogy élvezhetlen ragacs lett a kapott lisztből. Ilyen esetben a helyi hatóságtól, azoknak előzetes ellenőrzését és azonnali sürgős orvoslását kívánjuk.

A badacsonyi állami közpince.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Ismét alkalmatlankodom, de hihetleg sem Önnek, sem olvasó közönségének nem lesz kifogása az ellen, ha a már megkezdett nótát lezárom egészen.

Jelen alkalommal foglalkozni kívánok az állami közpincek három másik céljával s így letárgyalva nagyjában és egészében mindazt, amit az állami közpincékről általánosságban tudnunk kell, ki-kiszűrheti magának a tanulságot s véleményt alkothat az állami közpincék jelenéről és jövőjéről, melyből, hogy a szőlőgazdáknak tehát a köznek legyen haszna, csak azon mulik, hogy a szőlőgazdák örömmel és bizakodva szorítsák magukhoz az államnak segítő karját, mellyel hónuk alá nyult.

Az állami közpincék második célja: a borértékesítés előmozdítása.

Nézzük csak, hogy állunk e téren?

Tudjuk nagyon jól, hogy országunk bortermésének zömet, már a szüret után mint kiejert mustot vásárolják össze borkereskedőink, de tán legnagyobb részben osztrák kereskedők, kik a jó minőségű magyar borokat felhasználják súlyos ausztriai borok feljavítására s mint osztrák bort adják tovább. Így nagyon természetes, hogy a külföldnek fogalma sincs arról, mi a magyar bor, sőt itt az ország területén belül sem lehet mindenhol és mindig ugyanazt a jellegű és zamatu bort kapni. Ez pedig nagyon természetesen a magyar bor rovására megy, mely a legtöbbször nem képes versenyezni a piacon sokszor silányabb, de idegen származású kollégáival. Sajnos így van, tudjuk jól mindnyájan, de hogy ne legyen így a jövőben, azon segíteni kell. Minthogy pedig ezen egyes ember változtatni nem képes, mert ehhez sem elég pénzzel, sem elég idővel — ami tán a legfőbb — sem elég erkölcsi sullyal rendelkeznek, az állam állt ez ügy elére s igyekszik a borértékesítést a helyes utra terelni. E célból létesültek az állami közpincék mint ezen mozgalom kiinduló szervei, mert hiszen az első dolog az, hogy a termelt bor helyes kezeléssel piac és versenyképessé tétessék s azután már mint a közmondás is mondja: a jó bornak nem kell cégér.

E célt pedig az állami közpincék szolgálják akarják az által, hogy kezelésre bevesznek az ország bármely vidékéről származó, de egészséges és olyan bort vagy mustot, mely a vidék jellegének tényleg meg is felel. Ez pedig fontos! mert hiszen tudjuk nagyon jól, hogy itt nálunk is mennyi kerti és homoki bor lesz eladva mint badacsonyi-hegyi termés és ez így van minden más hiresebb borvidéken is. Hogy ez mennyit árt egy-egy vidék jó hírének, azt mondani sem kell. Az állami közpincékben pedig ami badacsonyi néven szerepel, az tényleg badacsonyi, ami neszméji az neszméji, ami szekszárdi, az szekszárdi és így tovább. De nemcsak az a fontos, hogy a bor feleljen meg azon vidék jellegének, ahol az termelt, hanem éppen

olyan fontos az is, hogy egy és ugyanazon jellegű borból minél nagyobb mennyiség álljon a fogyasztó rendelkezésére, illetve, hogy lehetőleg mindig ugyanazon jellegű és zamatu bor adassék piacra. Éppen ezért az állami közpincékbe beadott egy és ugyanazon vidékről származó, de esetleg különböző minőségű borokat, még az esetben is, ha azok több termelője, a szükség szerint összevágják, így a különbségeket kiegyenlítik, s ez által elérik azt, hogy mindig egyöntetű bort forgalmazhatnak. Teszik pedig ezt oly körültekintéssel és pedantériával, hogy ebből egyik tetemelőre sem hárulhat a legcsekélyebb károsodás sem, sőt, mert a nagy tömegű és egyöntetű borok mindig keresettebbek mint a csipp csepp detail borok, ebből mindenkire csak haszon származik. A borértékesítés terén a másik célja az államnak, hogy a kiváló minőségű magyar borokat a külföld előtt megismeresse, a külfölddel megkedveltesse s így annak számára ott is piacot teremtsen, amiáltal nagyon természetesen a bor ára csak emelkedni fog. E célból annak idején, ha már a közpincék mind teljes üzemben lesznek s a szabad kereskedelmet a háborus viszonyok béklyója nem akadályozza, a külföldön lerakatokat fog létesíteni, ahol ellenőrzés és szavatosság mellett piacra fogja dobni a magyar borokat.

Mindebből kifolyólag tehát szerény tanácsom az lenne, hogy aki csak teheti, ne adja el borát idő előtt és nyersen, hanem ha ahhoz sem helye sem ideje sem elég szakértelme nincs, hogy borát az állami közpincékbe, ahonnan azt mint kiejert bort, tehát kész árut bármikor, de feltétlenül sokkal előnyösebben fogja tudni eladni, mintha édesen vagy csak kiforrva adta volna el.

Itt találkozhatunk egy ellenvetéssel és pedig: a szőlőgazdák legnagyobb része rá van utalva, hogy termését mindjárt a szüret után eladja, mert hiszen a pénz kell élelemre, ruhára stb. Ezen is segíteni akar az állam és lehetővé kívánja a jövőben tenni azt, hogy az állami közpincékbe beadott borokra azok becsértékének 50 százalékáig kölcsönt kaphatnak azok, akiknek arra szükségük van. E hitelnyújtás pedig semmi utánjárást nem fog kívánni s az a csekély kamat, mit a kölcsön után fizetni kell, bőven megtérül a jobb értékesítés útján elért magasabb árban. Tekintettel azonban arra, hogy erre a célra nincs még a miniszteriumnak kijelölt pénztintézete, addig is míg a tárgyalások e téren is eredményre vezetnek, hihetleg a helyi takarékpénztárak is szívesen folyósítanak a bepincézett borra lombardkölcsönt a termelő utánjárása alapján ép úgy, mint teszik ezt a többi állami közpincék székhelyén levő pénztintézetek, annál is inkább, mert az állam, illetve a közpince kezelősege jótállást vállal azért, hogy a kölcsönrel megterhelt bor a kölcsönt nyújtó pénztintézet beleegyezés, nélkül a pincéből el nem szállítható.

Ez az állami közpincék harmadik célja, vagyis tehát az, hogy akik anyagi okoknál fogva voltak kénytelenek eddig termésüket mindjárt a szüret után a legtöbbször nagyon olcsón eladni, a jövőben ezeknek hitelt illetve kölcsönt nyújtván megmánti őket a kényszereladástól.

Végül negyedik célja az állami közpincéknek: szakértő pincemunkások képzése.

Hiszen a központosítással még nem lenne teljesen megoldva a dolog, mert részben mindenki nem fogja és nem is adhatja be borát az állami közpincékbe s másrészt az még nem minden, ha a termés egy — mondjuk jó — része lesz helyesen kezelve és jól értékesítve, hanem szükséges, hogy lehetőleg az egész termés jól kezeltessék már a versenyképesség szempontjából is. Már pedig ha az állami közpincék rendez

üzemben lesznek, sok munkást fognak foglalkoztatni, kiknek különösen gyakorlatilag módjukban fog állani a helyes borkelés elsajátítása s a munkások idővel elszéledvén akár a saját, akár privát tulajdonosok borát a betanult módon képesek lesznek helyesen és jól kezelni s ez által elérve a tulajdonképeni cél: az ország bortermésének ókszerű kezelése és lehető legjobb értékesítése.

Hogy pedig ebből a közre s így az országra is minő haszon fog származni, azt már jó előre is sejtethjük, de persze ehhez csak az kell, hogy mint már mondtam is, a szőlőgazdák ne utasítsák vissza ridegen az állam segítségét, hanem tisztán csak saját érdekükben vegyék igénybe az állami közpincék szolgáltatát s be fogják látni, hogy az csak hasznukra lesz.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Igen tisztelt Szerkesztő Úrnak ismételtlen megköszönve azon szíveségét, hogy a közügy érdekében irt leveleimet közre adni szíveskedett, vagyok őszinte tisztelője

Badacsonyládbi-hegy, 1917. augusztus hó

Szabó Jenő.

KÖZSÉGHAZABÓL.

Akinek árpára és zabra van szüksége, vetőmagra és gazdasági szükségletre, az szeptember 2 ig mindennap délelőtt jelentkezhet összeírás végett a tanácsteremben.

2751. 917.

Mezőgazdasági munkára kiadott katonalovak azonnal beszállítandók a kielcei származású lovak kivételével.

2752. 917.

Keszthelyen a lókorházban szeptember 4 én reggel 8 órakor 150 drb. ló árvereztetik el; csak főbírói igazolvánnyal ellátottak vehetnek.

A sümegi parancsnokságtól lovak kiadatnak mezőgazdasági munkára díjtalanul, határozatlan időre, olyan érdekelteknek, kik kötelezik magukat a lovak megfelelő élelmezésére. Kiadásra csak befogatásra alkalmas lovak kerülnek.

Az előjáróság.

Nyilvános köszönet.

Hadurfalvi Luimann Gyula altábornagy a hadi árvák javára 31.20 kor. adományozott, mely jószívűségeért a hadi árvák nevében köszönetet mondunk.

Az előjáróság.

Árverési hirdetmény.

Az Esterházi hercegi hitbizományhoz tartozó és Gyulakeszi községben lévő uradalmi

koresma épület

és a mellette fekvő uradalmi

eselédház

nyilvános árverésen el fog adni. Az árverés 1917. év szeptember hó 20 án délután 3 órakor Gyulakesziben, a hercegi uradalomban lévő irodahelyiségben lesz megtartva. Az eladás közelebbi feltételei Gyulakesziben a hercegi malom ellenőrnél tekinthetők be, ki az eladásra kerülő épületeket az érdeklődőknek bemutatja.

Herceg Esterházy Uradalmi

Intézősege

Badacsony.

Hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló, kibocsátásra kerülő új vörös kereszt sorsjegyekre előjegyzéseket elfogad a TAPOLCZAI TAKÁREKPENZTÁR Részvénytársaság.

A szőlőművelés fejlődése egy melletti a melletti időn is. Ezért elején a szőlő közepén és a szüreti előke

Más gazdasági tapasztaljuk, szárazság kártörték a na felépő szőlő elmaradását szárazságnak megfigyelésü példaul csak mentesek a szűken kiadott gazdáink egy náta a pe Az eddig i időn elég na pedig a legs tárgyunktól.

A perocion mult évben ügyi kormány leték nyomá hivatkozva. hatékonyság és egyszerű melletti tartó már a mu gazdáinkat oldatának igényel, am hatását nem mondták, h alkalmas.

Nem így előirt módok jótékony h bizonyítottak maguknak és az eredet jóval előbb eszközölnie ményt publi másik szer ajánlott sal megjelent, nyultak sz ról más all

Az utó siettet i szüretelés i

A kedve intensivebb a kedvező idő szerint de általában rekordterm szőlők, am szépek, oly viszont he időről szőlő Badacsonyi várhatunk.

A szü készülődés szőlőprést forgalomba oriasi, hog készítmény lefoglalva.

Ha az úgy a jó kitűnő bo gazdáink a mennyis azt hangó úgy sem

Ez elég künk jó l ősi időn hiszen leg ság, dacá sth. mag jövedelm társunkat

Szüret előtt.

A szőlőnövény hálás a meleg iránt, fejlődése egyéb életfeltételei megadása mellett a melegben gyorsabb. Így volt ez az idén is. Ezért fejlődött ma, szeptember elején a szőlő, mint más években szeptember közepén és ez okozza, hogy szőlősgazdáink szüreti előkészületei megkezdődtek.

Más gazdasági növényeinkre, mint sajnos tapasztaljuk, a hosszan tartó meleg és szárazság káros hatással volt. Szőlőink türték a nagy hőséget, sőt az évenként fellépő szőlőbetegségek nagyobb mértékű elmaradását talán éppen a hosszantartó szárazságnak köszönhetjük. Ezt bizonyítja megfigyelésünk ama eredménye is, hogy például csak egyszer permetezett szőlők is mentesek a peronospora kártételétől. A szűken kiadagolt rézgálic mellett szőlősgazdáink egyéb védekező szereket is használtak a peronospora és lisztharmat ellen. Az eddig idegenül fogadott perocidot az idén elég nagy mennyiségben használták és pedig a legszebb sikerrel. Itt egy kissé eltérünk tárgyunktól.

A perocid forgalomba hozatalát már a múlt évben is engedélyezte a földművelésügyi kormány, azonban nem hazai kísérletek nyomán, hanem ausztriai eredményekre hivatkozva. Igaz, hogy a rézgálic ismert hatékonysága, a permetező anyaga könnyű és egyszerű elkészítési módja még mindig a mellett tartotta a gazdákat. De a gálíchiány már a múlt évben is reá kényszerítette gazdáinkat a perocid használatára. A perocid oldatának készítése nagyobb figyelmet igényel, amit sokan elmulasztva, gyógyító hatását nem tapasztalva, egyszerűen kimondták, hogy a szőlő permetezésére nem alkalmas.

Nem így a figyelmes és az oldatot az előírt módon készítő gazdáknál. A perocid jótékony hatása ma már nálunk is bizonyított. Sajnos, hogy ebben is maguknak a kisgazdáknak kell kísérletezniök és az eredményt levonnioik. Itt az államnak jóval előbb kellett volna már a kísérleteket eszközölnie saját szőlőtelepein és az eredményt publikálni. Így voltunk az idén egy másik szerrel is, a fűrtperonospora ellen ajánlott saloidinnal. A Borászati Lapokban megjelent, egyik külföldi kísérlet alapján nyultak szőlősgazdáink a saloidinhoz. Ezekről más alkalommal.

Az utóbbi hetek kedvező időjárása is siettetti a szőlő érését, közelebb hozza a szüretelés idejét.

A kedvező borárak a gazdákat is az intenzívebb védekezésre serkentette. Ez és a kedvező időjárás eredményezte, hogy ezidő szerint szép szüreti kilátásaink vannak, de általában még sem az-az ugynevezett rekordtermés. Igaz, hogy vannak egyes szőlők, amelyek talán soha sem voltak oly szépek, oly bő termést ígérők mint az idén, viszont helyel-közzel vannak gyenge termést adó szőlők is. S így általában, kiválóan Badacsony borvidéken jó közepes termést várhatunk.

A szüret közeledtét jelzi a gazdák készülődése. Soha annyi szőlőzúzó és szőlőprést nem láthattunk a kereskedelmi forgalomban mint az idén. A kereslet oly óriási, hogy egyes gyárak szeptember havi készítményei is mind előre megrendelve, lefoglalva.

Ha az eddigi kedvező idő tovább tart, úgy a jó közepes mennyiség mellett még kitűnő boraink is lesznek. Sajnos, hogy gazdáink közül sokan a minőség rovására a mennyiségre számítva sietnek a szürettel, azt hangoztatván, hogy a jobb minőséget úgy sem méltányolja a kereskedelem.

Ez elég helytelen gondolkozás már vidékünk jó hírneve érdekében is. Ha jó meleg őszi időnk van, ne siessünk a szürettel, hiszen legyünk csak őszinték, a szőlősgazdaság, dacára a munkáltatás, védekezőszerek stb. magas árának, mégis ma a legjobban stb. jövedelmező birtok, megtalálhatjuk számításunkat akkor is, ha a mennyiség rovására,

de a minőség lényeges javítása céljából, később szüretelünk. Ne siessünk tehát a szürettel.

Jölehet még az ideai mustárak nem alkultak ki, korai is az még, de máris törtétek vételek idei mustra 3 K 20, 3 K 60 fillérért literenkint. A kereslet kissé tartózkodó, azonban mindez nem jelenti, hogy a must ára kevesebb legyen az eddigi vételeknél.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma Kisasszony napján, szombaton, jelenik meg.

Kitüntetés. Ófelsége, a most már Tapolczáról távozó **Kollányi Ödön** állami polg. fiúiskolai igazgatónak a III. oszt. polgari hadi érdemkeresztet adományozta. Kollányi Ödön csendes, szorgalmas munkása a kulturának s így Ófelsége figyelme méltó egyént jutalmazott a kitüntetéssel.

Halálozás. **Dr. Marton Adolf** jánosházai orvos, t. ezredorvos, megyei t. főorvos, mult hó 24-én, Jánosházán, hirtelen elhunyt. A megboldogultat felesége és két leánya gyászolja.

A tisztviselők beszerzési csoportja után érdeklődünk Zalaezerszegen, ahonnan azt az értesülést nyertük, hogy az intéző bizottság megalakult és működését megkezdte. Szép-szép, de mi szerencsétlen vidékiek a két hónappal előbb megkezdett mozgalomból eddig csak ennyit kaptunk, de semmi beszerzésről még tudomásunk nincs. A helybeli bizottság fenntartva mégis a központtal az összeköttetést most már önállóan is megkezdte működését.

Viszik a megmaradt harangokat. Egy esztendeje annak, hogy katonák ország-szerte elvitték ágyunak, munióknak a harangok legnagyobb részét. Legutóbb pedig kiadták a rendeletet, hogy a most még meglévő harangokat is el kell rekvirálni. Zalamegyében már meg is jelent e célból egy katonai bizottság és megkezdte a harangok leszedését. A kultuszminiszter kérésére a hadügyminiszter az utolsó napokban megengedte, hogy azokban a templomokban, ahol rendszeresen miséznek, egyetlen egy harang, a legkisebb még meghagyható, ami még tűzrendészeti szempontból is kívánatos.

Az új liszt és lisztagolás terminusa szeptember hó 15-ike, amikor az egész országnak liszttel való ellátása már teljesen kialakult új rend szerint fog kezdődni.

Tűzrendészet. — Zalavármegye Tűzoltó-Szövetsége augusztus hó 18-án tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy a kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályainak életbeléptetését a háboru befejezése utáni időre halasztja, azért, mert az egyesületek tagjainak legnagyobb része, a fiatalabb kiltás arra, hogy az alapszabályokba fölvev, a tűzrendészet előbbrevitelére irányuló üdvös intézkedések végrehajthatók volnának. Bizony már nagyon kívánatos, hogy a régen húzódó ügy egyszer megoldást nyerjen, hiszen a szomszéd megyék hasonló intézményei már rég óta szolgálják a tűzrendészet fontos ügyét. Ha járási tűzrendészeti felügyelők lesznek, akik a községek tűzoltó gépeinek állandó jókarban tartását is ellenőrzik, talán nem fordul elő olyan eset, mint az sajnos gyakrabban megtörténik, hogy vész esetén a gondozatlan feckendő használhatatlan, s a tűzvész akadálytalanul tovább terjedhet.

A gabonaszükséglet összeírása. A mult héten írták össze Tapolczán az ellátatlanok gabonaszükségletét. S minthogy nem gabonában, hanem, aki helyben nem tudta szükségletét beszerezni, — ilyen szerencsés ember pedig igen kevés van Tapolczán, — az majd lisztben kapja meg háztartása részére, a családtagok számának arányában, ez iránnyu szükségletét. Az östermeléssel foglalkozók és a család 15 éven felüli tagjai 15

kgmrot, a társadalom többi foglalkozásu tagjai pedig 12 kg. gabona fejkvóta arányában kapja meg lisztadagját. Sajnos, hogy még mindig a régi redukált lisztadagot kapjuk.

A megszűnt vincellériskola tanfelszerelésének ingyenes átadását kérelmezte Tapolcza nagyközség a községi gazdasági ismétlőiskola részére. Az amugy is eladásra kerülő tanszerek sehol sem értékesülhetnének Tapolczán jobban, mint a hasonló irányu gazdasági ismétlő iskolában. Hiszük, hogy a földművelésügyi kormány, méltányolva a község kérelmét, a szemléltetésre és okmutatásra szolgáló tanszereket ingyenesen átengedi a gazdasági ismétlő iskolának, amelyben e tanszerek legcélszerűbb elhelyezést nyerhetnek.

A tapolczai állomásfőnökség figyelmébe, cim alatt lapunk folyó évi július hó 1-én megjelent számában a hozott híreinkre a Máv. zágrábi üzletvezetőségétől a következő levelet kaptuk:

„A „Tapolczai Lapok“ f. évi július hó 1-én megjelent 27-iki számában „A tapolczai állomás főnökség figyelmébe“ cim alatt közzétett cikkére nézve t. kérjük, hogy az alábbi helyreigazító felvilágosításunkat legközelebbi számában közzétenni sziveskedjék.

A közforgalmu vasutra nézve életbeléptett vasuti üzletszabályzat szerint a személykocsikba való bevitelből egyáltalában ki vannak zárva: a veszélyes tárgyak, robbanó, gyulékony, maró, mérges és bűzös anyagok. A mérges anyagok közé tartozik a vasuti üzletszabályzat C.) melléklete szerint a rézgálic és annak minden keveréke is. A vasuti üzletszabályzat határozománya szerint továbbá a podgyásként való szállításból kizárt tárgyak feladása esetén a feladó a rendőri szabályok vagy a büntető törvény által megszabott büntetés alá esik, minden kárért szavatol és köteles ezenfelül, ha kár nem is okoztatott, podgyásküldemény vagy a személykocsikba bevitt podgyász minden egyes kilogrammnyi elegy sulya után 3 korona, fuvardijpótlekot fizetni.

Ugyancsak felvan jogosítva a vasut arra, hogy a podgyász mennyiségét (tartalmát) az utas jelenlétében megvizsgálja.

A fent említett cikkben felhozott esetben a személykocsikba podgyásként bevitt 21 kg. rézgálic után tehát jogosan állapított meg a fuvardijpótlek 63 koronában és közegeink, a kik a podgyásként való szállításból kizárt csomag tartalmát, sulyát és a fizetendő fuvardijpótlekot a törvény szabta módon kihirdetett üzletszabályzat alapján megállapították, minden „percent“-re való tekintet nélkül, kötelelességszerűen és helyesen jártak el és ezen eljárásukért minden törvénytisztelő részéről csakis dicséretet nem pedig megrovást érdemelnek.

A törvényerejű vasuti üzletszabályzat kihirdetése a „Budapesti közlöny“ című hivatalos lapban és a Rendeletek Tárában történik és erről a m. kir. miniszterium gondoskodik. Tehát nem a tilalmak elhallgatásáról van szó, hogy büntethessünk, hanem a t. szerkesztőséghez intézett levél írójának helytelen és törvényellenek eljárásáról, melynek következményeit viselni tartozik.

Kötelességtudó alkalmazottainkat megszegyenítő ily közlemények ellen tiltakozva szükségesnek tartottuk, hogy nemcsak a t. szerkesztőséghez intézett levél íróját világozsítsuk fel helytelen felfogásáról, hanem, hogy a t. szerkesztőséget és a szőlőgazda közönséget meggyőzzük arról, hogy alkalmazottainkat eljárásukban a panasztolt esetben nem kellemetlenkedő „szekatura“ hanem a vasuti üzletszabályzat kötelelességszerű végrehajtása vezérelte.

A magunk réséről megjegyezzük, hogy a levél közlésére csak az vezetett bennünket, hogy figyelmeztessük a szőlőgazdákat: a vonatba ne vigyenek be gálicot, ha nem szabad. Még akkor se vigyenek be, ha a kalauz látja is, mikor viszik és „nem figyelmeztet a tilalomra.“ Vagy hogy egy hasonló esetet jegyezzünk ide. A pályaudvar mögött van a mézskemence, hova a nyáron sok embernek vitt az utja. Lehetőleg mindenki a

rövidebb utat választotta: keresztül a pályatesten. Ezt sem szabad. Gondolná az olvasó, hogy figyelmeztetésül az átjárás kezdetén szóltak, mint ahogy kellene? Nem. Csak mikor már átment az ember, ott túlról fogadta illő szigorral a hivatalnok és jegyezte föl a „kihágást” elkövető nevét. Mintha nem lett volna egyszerűbb „előre” figyelmeztetni a várható kellemetlenségre. A hangsúly mindkét esetben ezen az „előre” szón van.

A Badacsony Borvidék Központi Szeszfőző Szövetkezete folyó hó 5-én, szerdán délután 2 órakor, a tapolczi kaszinóban, rendkívüli közgyűlést tart. Itt említettük meg, hogy a szövetkezet igazgatósága részéről a héten Budapesten jártak a gépek beszerzése céljából és talán sikerülni fog a kellő időre a művet elkészíteni.

Tűz a templomtoronyban. Augusztus hó 28-án este a tapolczi plébánia templom tornyában az óraház fölött, eddig ismeretlen okból tűz támadt. A tüzet még keletkezésében észrevették és eloltották. A kár csak kisebb mértékű, ami a biztosítás révén megtérül. Jólehet a tolólétrára szükség nem volt, de nagyon helytelenítettük, hogy a tolólétra a tűzoltószertárban úgy van elhelyezve, hogy csak a község hintójának eltávolítása után lehet hozzáférni. Talán a jelen eset, amikor szükség lehetett volna a tolólétrára, megtanítja az egyesület vezetőségét, hogy a tűzoltó gépek könnyen hozzáférhetőek legyenek. A község hintója nem lehet akadály annak, hogy a minden pillanatban szükségessé válható tűzoltógépek akadálytalanul használatba vehetők legyenek.

Panasz a hatósági lisztre. A múlt heti tapolczi hatósági lisztre több panasz érkezett, de a helybeli hatóság is kifogásolta a liszret, amelyet Zomborból küldtek, és mintát küldött az Országos Közélemezési bizottsághoz, intézkedést és ellenőrzést kérve, hogy ily szállítmány többé ne érkezzék.

Harminckét hónapig nem adott életjelt magáról. Vigasztalásul szolgálhat az előbbi eset mindazoknak, akik katonai hozzátartozóiktól hosszabb ideig nem kaptak tudósítást. Egy kisörsi gazda a háború kitörésének évében vonult be. Felesége gyakrabban kapott tőle levelet, míg egyszerre megszűnt a levelezés, sőt az asszony tudakozódására azt a felvilágosítást kapta, hogy férje eltűnt. Szegény asszony mitsem gondolt mást, minthogy férje elveszett, eltűnt. Már lemondott minden reményről, midőn a múlt héten messze idegenből, Ázsziából levelet kapott férjétől, melyben arról értesíti, hogy teljesen egészséges, jó sorsa van és alig várja a vizitálás pillanatát. Képzelték az asszony öröme, midőn az elveszettnek hitt férje saját kezű leveléből arról értesült, hogy teljesen egészséges, csak a távoli és a hosszantartó idegenben való tartózkodás okoz lelki fájdalmat. Meritsenek reményt a fenti esetről azok, akik hasonló sorsban vannak. Azonban sajnos, hogy majd a leghosszabb reményteljes várakozás is sokaknál mégis csak keserű csalódást okoz.

Az új Vöröskereszt sorsjegyek kibocsátása. Az 1917. évi XII. t.c. tudvalevőleg felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy hadijótékony intézmények anyagi támogatása végett nyeremsorsjegyek kibocsátására köthessen szerződést arra alkalmas megbízható szervezettel. A felhatalmazás alapján a pénzügyminiszter, szerződést kötött egy bank konzorciummal. A megállapodás értelmében a bankkonzorcium átveszi és nyilvános aláírásra bocsátja a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt-Egylete által kibocsátott nyeremsorsjegyeket és a jövedelmet közjótékonyossági célokra rendelkezésre bocsátja.

A tiszta jövedelemből, mint velünk közlik, a kormány által meghatározandó arányban megfelelő részt kap a Vöröskereszt-Egylet, az Országos Hadigondozó Hivatal, a Szurmay-alap, a Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár, a budapesti Poliklinika Egyesület, valamint a Magyar Közművelődési Egyesület. A Vöröskereszt-Egylet hadsegítési célokra, a Hadigondozó hadijótékonyossági célokra, a Szurmay-alap a honvéd-

árvák segélyezésére, a Munkáspénztár tüdővész elleni intézmények létesítésére, a Poliklinika új kórház építésére és a Közművelődési Egyesület kulturcélokra kapja a kijelölendő összeget.

A kibocsátandó sorsjegyeket szeptember 10-től 15-ig nyilvános aláírásra bocsátják. Az aláírási ár 52 korona lesz. Az aláírás az összes helybeli pénzügyhatóságnál is eszközölhető. A sorsjegyeket a főzsdén hivatalosan jegyezni fogják. A megállapított játékterv szerint 1.2 millió darab sorsjegy mind-egyikét a sorsolási időtartam lejártával a névérték kétszeresével fogják visszaváltani. A játékidő alatt a közlés szerint kihuznak tizenegy esetben egy millió koronás, tizenkilenc esetben félmillió koronás, kilenc esetben 300.000 koronás, harmincegy esetben 100.000 koronás és husz esetben 50.000 koronás főnyereményt. A nyeremsorsjegyekből a főzsdén százhuszezer sorozatba vannak beosztva és minden sorozat tíz kötvényt foglal magában.

A nyeremsorsjegyeket, valamint a törlesztési összeget az állampénztár fizeti ki. A nyeremsorsjegyekért az állam szavatosságot vállal. A sorsolás ott történik, ahol a magyar államadósság sorsolás alá kerülő értékei sorsoltatnak. A sorsjegyek semmifele adóval, bélyeggel és illetékkel meg nem terhelhetők. A kihuzott sorsjegy minden további sorsolásnál további játszik.

Öngyilkosság. Balatonfüredi tudósítónk jelenti: Régióta rossz viszonyban élt a családjával Halápi Jánosné, a balatonfüredi „Csárda” ilalmérője s emiatt elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Folyó hó 27-én reggel Balatonarács és Csopak állomások között bekötött szemmel a sínre fektült. Ép akkor haladt arra a Tapolczáról Budapestre hajnalban elindult tehervonat. A vonat vezetője látta a sín páron fekvő tömeget, fékezett is, de a vonatot megállítani már nem bírta. A vonat áthaladt a szerencsétlen asszonyon s teljesen elszakította a fejét a törzsétől.

Beiratások. A beiratások a helybeli iskolákban tegnap megkezdődtek. Folytatólagosan a következők: a tapolczi róm. kath. elemi fiúiskolában folyó hó 1-én, 3-án és 4-én délelőtt 8—12 óráig, 5-én Veni Sancte és a tanév megnyitása, 6-án a tanítás kezdete. — Az izr. elemi iskolában 2-án, 3-án és 4-én délelőtt 9 óráig beiratások és 5-én az előadások kezdete. — A tapolczi iparostanulók iskolájában a beiratások f. hó 3-án és 4-én, 10-én és 12-én délután 5—6 óráig lesznek. A tanév megnyitása ugyancsak szept. 12-én, a tanítás kezdete 16-án. — A szülők, illetőleg munkaadó iparosok és kereskedők ez uton is felhívhatnak, hogy gyermekeiket, illetőleg tanoncaikat, a jelzett időben okvetlenül beírassák, mert a később jelentkezők már mint mulasztók szerepelnek, ami hatósági beavatkozást von maga után. Az idén az iskoláztatás pontosságára a miniszter rendelete különös súlyt helyez és csak nagyon indokolt esetben enged meg a mulasztások igazolását.

Árpa és zabszükséglet összeírása. — A hatóság összeírta a lakosságnak a gazdasági célra és vetésre szükséges árpa és zabszükségletét. Árpát gazdasági célra csupán sertéshizalásra lehet előjegyezteni és pedig darabonként öt métermázsáig terjedő mennyiséget. Megjegyezzük itt, hogy sertést csak annyit lehet hizlalni, amennyi az illető család tagszámának megfelelő; a többi a hatóság a közfogyasztásra veszi át. Árpát ezenkívül csupán a vetés céljára lehet jegyezni. Zabot pedig csak ló részére és szintén vetés céljára. Egy-egy lóra egész évre 5 métermázsát. A vetés céljára a bevetendő terület nagyságának megfelelő mennyiséget. Nagyon fontos dolog, hogy a sertéshizalók megkapják a hizlaláshoz szükséges árpát, mert a zsirból már eddig is kifogyott a lakosság nagy része. Mi lenne, ha e fontos cikk termelése az árpa hiánya miatt elmaradna. Természetes, hogy az árpa bevásárlása is a Haditermény közvetítésével történik, csak ne huzódjak ennek kiutalása is úgy el, hogy az állattartók kénytelenek legyenek állataikat hizlalás előtt levágni.

Hajómenetrend a Balatonon. Szeptember 1-től 10-ig Balatonboglár—Révfülöp, — Badacsony—Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz: Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 25 pkor, — délelőtt 11 ó. 45 pkor, délután 5 ó. 55 pkor és este 6 ó. 55 pkor. Révfülöpről—Badacsonyba indul délelőtt 12 ó. 30 pkor. — Badacsonyból—Fonyódra indul 2 ó. 05 pkor. Vissza Fonyódról—Badacsonyba indul délután 3 ó. 55 pkor, — Badacsonyból—Révfülöpre ind- délután 4 ó. 25 pkor, — Révfülöpről—Balatonboglárra indul reggel 6 ó. 25 pkor, de- lelőtt 10 ó. 45 pkor, délután 5 ó. 25 pkor és este 6 ó. 25 pkor. Szeptember 10-től szept. tember 30-ig a jelzett állomások között Balatonboglárról indul délelőtt 11 ó. 45 pkor és este 6 ó. 55 pkor. Révfülöpről—Badacsonyba indul délelőtt 12 ó. 30 pkor, — Badacsonyból—Fonyódra indul délután 2 ó. 05 pkor. Vissza Fonyódról—Badacsonyba indul délu- tán 3 ó. 55 pkor, — Badacsonyból—Rév- fülöpre indul délután 4 ó. 25 pkor, — Rév- fülöpről—Balatonboglárra indul délelőtt 10 ó. 35 pkor és délután 5 ó. 25 pcor. — Siófok—Keszthely között a hosszujáratu hajózás még szeptember 10-ig érvényes lesz.

A szilva és cefréje ára a szeszfőződé- részére. A központi szeszfőződé vállalkozói a kerületükhöz tartozó községek területén a központi szeszfőződébe beszállított szilva és szilvacefre árát a folyó évben a miniszter a következőkben állapította meg. Őszi szilva ára 33 korona, nyári szilvaé 22 korona, nyári szilvából készült 3—4 százalékos szesztartalmu cefre ára 20 korona, az őszi szilvából készült 5 százalékos vagy ennél nagyobb szesztartalmu cefréé 30 korona. Ezek az árak fizetendők a beváltó állomá- sokon, vagy esetleg az egyes községekben átvett szilva, illetve cefre után is.

A cipőkérdés megoldása. Budapestről vett értesítés szerint a cipőjegy behozatala országsszerte kűszöbön áll. A luxus cipők vételénél kötelezni fogják a vevőt, hogy egy pár elhasznált cipőt szolgáltatson be. Egyébként a főelv az lesz, hogy egy évben mindenki csak egy pár cipőt vásárolhasson.

Ház nagy kerttel, melyben asztalos műhely van, teljes felsze- reléssel, vagy utóbbi nélkül, eladó. Kaufman Sándor Kővágóörs.

Használt boroshordók, 14—22 hektosak, eladók a Szigligeti Bér- gazdaságnál, u. p. Szigliget.

2 kat. hold, jó karban lévő schönbrunni **hazai szőlőmet** pincével, 30 hl. hordóval, présel és más gépekkel, eladom. Horváth György, Tapolcza.

Eladom a Park-utcában lévő **háza**mat (a volt Pollák házat) valamint **üzleti berendezésemet.** Forgács Izsó. Bővebbet: Tausz Jakab Tapolcza.

Boroshordók, újak és használtak, különböző nagyságban, eladók. Ugyanott eladó egy teljesen új másolópré, teljes felszereléssel. Ernst Hugó Tapolcza, Csány u. 7.

600 ürü birka eladó páronként 100 kgr. súlyban. Bővebbet: Fehér Gyula, Nagykanizsa, Kinizsi u. 2/a. Telefon 131. 7-1

A fő-utcán lévő **háza**mat (volt bazár) eladom. HIRSCH JÓZSEF.

Nyomatott **LÓWY B. könyvnyomdájában,** Tapolcza.

T
Előzetési ár: 1
negyed

Termel

Ez ujság a
ban cikket olv
veszedelmes
Kétségkívül,
megállapítaso
is ezekkel sze
elmondani, ha

A lap igen t
ankéntot igér
után tett meg
lalkozzunk te
nyával, nehog
telenek, a hál
mitől óvjon
Mert higyjék
lakosságának
kell majd ne
azért, mert ter
gazdasággal

Ettől az
akart eltérte
lyes utra ve
zatokkal lét
telep. Ennek
hogy megke
ságával a k
ez nem sike
tás nem sik
sem, különb
miért, mi vo
nem a telep

Nagyon é
telep nem h
különösen
a kis kertel
melhettek a
téren kell
jövöre isme
lehet máske

A város
lyet a gát
masok vol
A kaszálók
hatosi maj
öntöző cs
legyen, ho
ményt nél
jól jönné
koplaltatás

A gát n
ságra kiti
néhány kis
az idén is
szárazságr

Patak, p
domboktó
két ut ké
kell kötnü
legideális
mely maj
akkor is,
akkor is,
Osszak